

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quomodo quis peruenit ad humilitatem cognitionis, & de humilitate
exhibitionis & affectionis. Cap. LXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

conditoris esse cognoscit. Sed, ut dicit Bernardus, magna & rara virtus est, ut magna licet operantem magnum te nescias, & manifestam omnibus tuam te solum sanctitatem latere, mirabilem te apparere, & contemptibilem reputare. Hoc ego ipsis virtutibus mirabilius iudico. Fidelis reuera famulus es, si de multa gloria Domini tui, & si non exente exte, tamen transeunte per te, nil tuis manibus adherere contingat. Tunc (iuxta Prophetam) proiicias *auaritiam* ex corde, & excutis manum tuam *ab omni munere*. Et tua lux lucet *coram hominibus*, ad glorificandum non te, sed *Patrem tuum, qui in calis est*. Hæc ille. Vides, quia sicut superbia mentis oculum obscurat, & veritatem obumbrat, sic humilitas e contra mentis oculum illuminat, & in veritate propria cognitionis confirmat? Hinc dicit D. Bernardus super illud: *Ego sum via, veritas, & vita*: Viam dicit humilitatem, quæ ducit ad veritatem. *Confiteor* (inquit) *tibi Pater, Domine cali & terre, quia abscondisti hæc, scilicet secreta veritatis, a sapientibus & prudentibus, id est, superbis, & reuelasti ea paruulis, id est, humilibus*: quia veritas, quæ superbis absconditur, humilibus reuelatur, & in culmine humilitatis constituit cognitionem veritatis. Bona via humilitas, qua veritas inquiritur, charitas acquiritur, generationes sapientiæ participantur. Sicut enim *finis legis est Christus*, sic perfectio humilitatis est cognitio veritatis.

Quomodo quis peruenit ad humilitatem cognitionis, & de humilitatis exhibitionis & affectionis. Cap. LXXIX.

Via ad humilitatem cognitionis...

Dum esset rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. Ut autem quis humilitate propria cognitionis apprehendere citius valeat, qua sine simulatione maximum peccatorem se cognoscat, triplici respectu sese frequenter exerceat. Primum respectum sub quodam compendio dirigat ad enormitatem & multitudinem peccatorum suorum: deinde ad detestabilem ingratitude receptæ gratiæ, qua facillime peccatis resistere potuisset: quoniam apud Deum multum ponderatur oportunitas peccandi, facilitas resistendi, gratia concomitans, malitia inflammans, & similia. Secundum respectum dirigat ad cognoscendum sola gratia diuina, non propria resistentia vel industria se reseruat, ne cum multis in alia vitia maxima prolaberetur, subtractis etiam ex Dei misericordia multis occasionibus, opportunitatibus, diabolicis tentationibus, quibus plerique præuenti miserabiliter

stiter ceciderunt, quas si sustinisset, abominabilius omnibus cecidisset. Tertium dirigat ad liberalem munificentiam diuinæ gratiæ quam receptæ: quam si peccator maximus recepisset, magis gratus extitisset, cautius conseruasset, & fidelius effectui mancipasset. Ex quibus omnibus vilitatem propriam cognoscens, se iudicet omni reprobatione dignissimum, omni gratia prorsus indignissimum, ut in se penitus desperans, in solo Deo confidat. Hoc enim proprium habet humilitas vera, quod quatum in se deijcitur, tantum in Deum spe firma subleuatur; quantum deficit desperatione sui, tantum proficit confidentia Dei. Nam absque aliqua fallitate potest homo de se credere & pronuntiare duo, scilicet, se cunctis esse viliorem secundum defectus occultos, quos in se recognoscit; & dona Dei, quæ in alijs latent, & certam esse se ad omnia inutile, scilicet quò ad vires proprias, iuxta illud Apostoli: *Non quòd sufficientes simus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis.* Ad hanc etiam humilitatē consequendā, piā & vtilem cautelam addit Gregorius, dicens: Non quibus iam estis superiores, sed quibus adhuc estis inferiores aspice: quia sicut incensium est elationis respectus deterioris, ita cautela humilitatis est cōsideratio melioris. Secunda verò est humilitas exhibitionis, qua scilicet quis se vilem & abiectum exhibet, quò ad hominem exteriorem, scilicet in vestibus, gestibus, moribus & operibus. Sicut ait beata Agatha: Christi ancilla sum, ideo ostendō me vilem personā. Et hoc consulit Isaac de Syria, in libro suo, dicens: In vestitu dilige vilia: quia qui diligit splendida, humiles cogitationes habere non potest. Cor enim exterioribus configurationibus conformatur. Plures quoque reperiuntur lupi in pelle lupina quam ouina, quamuis aliquando conerarium contingat. Et hæc humilitas nutriri debet assiduitate vilitatis in operibus, exercitijs, & etiam assiduitate subiectionis. Radix enim & principium huius humilitatis esse debet reuerentia Dei, quia vera humilitas principaliter respicit subiectionem hominis ad Deum, propter quem etiam alijs humiliando se subijcit. Et ideo reuerentia Dei est radix & principium, seu causa duodecim graduum humilitatis, quos ponit in regula sua S. Benedictus, sicut latius declarat S. Thomas 2. 2. Talis igitur humilis sicut in exhibitione seipsum contemnit, sic & ab alijs contemni nō refugiat: sciens quòd nemo construere celsitudinem bonorum operum & virtutis, nisi prius iaciantur fundamēta veræ humilitatis. Cum enim humilitas principaliter consistat in appetitu proprii contemptus, quò

Humilitati
propriam.

2. Cor. 3.

Humilitas
exhibitionis.

scilicet appetit se indignum indignificari à dignis, & se recondere in loco nouissimo, cum illo, qui dicit in lib. Prouerborum: *Stultissimus sum virorum*: ideo contemptus iste, secundum Gregorium, ut perfecta sit humilitas, esse debet hominis respectu sui ipsius coram Deo, ut semper coram ipso humilia sentiat, etiam coram hominibus, ut ad obsequia contempti dila se libenter exhibeat, & de contemptu sibi illato gaudeat, sicut quilibet virtuosus gaudet cum habet obiectum & occasionem actus virtutum: unde quilibet virtuosus de alio potiora praesumit. Et ideo verus humilis virtutes aliorum considerat, defectus non iudicat, sed proprios considerat: Dicit enim Gregorius, quod humilitas est virtus, qua quis parua de se existimat, & bona alterius sine labore & inuidia commendat. Tercia proinde dicitur humilitas affectionis, quia humilitas, sicut & caeterae virtutes, principaliter in anima consistit, scilicet in electione voluntaria inorum, secundum illud: *Elegi abiectus esse in domo Dei mei*. Vbi dicit Augustinus: Humilis est, qui elegit abiecti in domo Dei. De quo dicit Bernardus: Verus humilis vilis vult reputari, non humilis praedicari, gaudet de contemptu sui. Hoc solo sane superbus, quod laudes contemnit. Et in hoc proprie consistit virtus humilitatis essentialiter. Quia dicit Doctor S. Thomas 2. 2. quod cognitio proprii defectus pertinet ad humilitatem, sicut regula quaedam directiua ipsius appetitus: sed in ipso appetitu consistit humilitas essentialiter: quem potissimum quis experitur, cum ex insperato contumeliosa & iniuriosa in verbis & factis affectate amplectitur. Quia dicit Gregorius in Registro: Non est grande ijs nos esse humiles, à quibus honoramur, quia & hoc seculares quilibet faciunt, sed illis maxime humiles esse debemus, à quibus aliqua patimur. Et ut alibi dicit Gregorius: Sicut superbi honoribus, sic humiles plerumque sua despectione gratulantur, cumque se in alienis oculis viles conspiciunt, idcirco gaudent, quia hoc iudicium confirmari intelligunt, quod de se & ipsi habuerunt. O verè virum secundum cor Dei, qui de spontanea sua vilitate illusus, protinus respondit: *Ludam, & vilior fiam plus quam factus sum, & ero humilis in oculis meis*. Ludam, inquam, ut illudat. Bonus ludus quo Michol irascitur, & Deus delectatur. Nec quidem satis est vilificatio propria, nisi grate antea amplectatur & aliena. Hinc & idem David maledictum accipiens à seruo suo Semei, cumulatam non sensit iniuriam, quia praesensit gratiam. Noluit prohibere maledicum conuiciantem, quæstum æstimans maledictum.

Humilitas
affectionis.
Esal. 83.

2. Reg. 6.

2. Reg. 16.

dictum. Licet enim, secundum Gregorium, vox maledictis esset in auribus, animus tamen inclinabat se ad benedictionem, intedens quid in occulto faceret Deus: nimirum cum spiritu prophetico prænoverat hanc esse virtutem singularem nostri Redemptoris, cum in eius persona diceret: *Improprium expectavit cor meum & miseriam*. Et iterum: *Ego autem sum vermis & non homo, opprobrium hominum, & abiectio plebis*. O humilitas virtus Christi, quantum confundis superbiam nostram vanitatis, cum in eius passione nihil fuit abiectio, quod impijssimi non irrogarent, nihil quod eius humilitas non affectaret: ut discamus ab eo quicumque spiritu inrumescimus: quicumque grandia concupiscimus, quia *mitis est & humilis corde*. O Domine Iesu, quam mitis & quam humilis. *Ego sum*, inquit, *vermis*, scilicet per abiectio, et si homo per naturam, tamen, *opprobrium hominis*, quia *omnes vident me, deriserunt me*. *Exemplum e nim dedit vobis ut & vos ita faciatis*.

Psal. 68:

Psal. 21.

Matth. 11.

Psal. 21.

Ioan. 19.

De fortitudine, prout est virtus generalis & etiam specialis, & de infimo gradu eius: ac qualiter consequitur delectationem in opere suo. Cap. LXX.

Fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus amulatio. Cantic. 8. Quasi diceret Christus ad animam fidelem. Sicut mors animam separat à corpore, sic dilectio qua te diligo fecit, ut animam pro te ponerem in mortem. Et sicut mors nec prece, nec pretio, nec minis retardari potest, sic nec mors mea retardari potuit quacunque malitia vel iniuria. Fortis, inquam, fuit dilectio mea, cum te ad imaginem meam condidi; fortior, cum naturam tuam indui; fortissima, cum pro te mori volui. Dura etiam fuit amulatio, id est, feruens dilectio mea, sicut infernus. Quia sicut inferni poena non remittitur in ardore, sic nec dilectio mea in feruore quacunque Iudaeorum malitia saeviente. Unde dicit Gregorius: Fortis fuit Christi dilectio in aggrediendo: sed dura fuit eius amulatio, in sustinendo convicia opprobriorum; durior, in tolerando immunditiam sputorum; & durissima, in patiendo acerbiter tormentorum. Exemplum enim dedit nobis ut & nos ita faciamus: & hoc per virtutem fortitudinis, quae est tertia virtus cardinalis, quam & Seneca magnanimitatem vocat, per quam scilicet vis irascibilis rectificatur in aggrediendis arduis, & in tolerandis gravibus. Est enim fortitudo virtus, medio modo se habens secundum rectam rationem circa timores & audacias. Est & fortitudo habitus, quo quis

Fortitudo.

Sf 4. quis